

vijf vragen

Anniek van den Brand

'Vrijmetselaar wisselt graag van gedachten'

De Vrijmetselarij heeft in oud-actuaris Willem Meijer (64) een nieuwe 'grootmeester', de dertigste sinds 1756.

1 U bent nu Grootmeester van de Orde van Vrijmetselaren onder het Grootoosten der Nederlanden. Een hele mond vol.

„Bij Vrijmetselaren, in de wandeling 'de Orde' genoemd, is een grootmeester de landelijk voorzitter. De Vrijmetselarij in Nederland is een vereniging uit 1756. Het is een mooi idee om in een lange traditie te werken. In Nederland zijn we een organisatie waarvan zesduizend mannen lid zijn, verspreid over zo'n honderdvijftig loges. Dat zijn autonome verenigingen die tegelijk deel uitmaken van de landelijke orde. Een bestuur van twaalf mensen faciliteert de loges onder leiding van de grootmeester."

2 Rond Vrijmetselarij hangt een sfeer van geheimzinnigheid. Wat doen jullie?

„Een loge bestaat uit ongeveer veertig mannen die wekelijks bij elkaar komen. Vaak wordt er een lezing gehouden en daar discussiëren we achteraf over. Eén op de vier bijeenkomsten is de plechtige aanneming van een nieuweling ofwel diens bevordering tot gezet of verheffing tot meester. Zo'n ceremonie is omgeven met rituelen die nog hetzelfde zijn als in de achttiende eeuw."

3 Kan iedereen lid van de Orde worden?

„In principe kan iedere volwassene toetreden tot de Vrijmetselarij. We kijken van te voren of het bij iemand past en of iemands komst succesvol is voor de loge. Wie vooral geïnteresseerd is in materie, mooie auto's bij wijze van spreken, vindt het bij ons al snel saai of moeilijk. Je moet er plezier in hebben om van gedachten te wisselen over filosofische en levensbeschouwelijke vragen. We groeien niet snel hoewel we de laatste jaren aantrekkelijk blijken voor dertigers en veertigers. De gemiddelde leeftijd ligt hoger omdat mensen vaak tot hun dood lid blijven. Er zijn mannenloges, vrouwenloges en gemengde. In onze Orde gaat het uitsluitend om mannen."

4 Is de Vrijmetselarij een religieus genootschap?

„Wij zijn doordrongen van het besef dat we deel uitmaken van een groter geheel waarmee we ons verbonden voelen en dat we een positieve plicht hebben jegens de maatschappij. Hoe je dat vorm geeft buiten de Orde, of je wel of niet naar de kerk gaat, of je gelooft in een persoonlijke God, moet iedereen zelf weten. Sommige mensen krijgen bij ons het gevoel dat ze iets in de politiek moeten gaan doen en op die manier kunnen bijdragen aan de maatschappij. Hun partij zoeken ze zelf wel uit."

5 Zitten er vrijmetselaars bij de politici die nu een nieuwe regering proberen te vormen?

„Ja, maar ik noem geen namen. Je mag zelf vertellen datje vrijmetselaar bent maar je vertelt niet wie de anderen zijn. Vrijmetselaren zijn individuen, geen groep met volstrekt identieke opvattingen. Vrijheid van denken is ons lief."